

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

**Козаченко Ю.А., доцент кафедри
підприємництва і права ПДАА, к.ю.н,
Шведенко П.Ю., старший викладач кафедри
підприємництва і права ПДАА, к.ю.н**

Нові державно-правові, політичні, економічні, культурно-освітні соціальні потреби є чинником набуття нового змісту та перевтілень у системі вищої юридичної освіти в Україні, важливим завданням якої є забезпечення студентів-юристів системними знаннями про професійну сферу діяльності, її особливості, сформувати особистісні якості майбутнього фахівця.

Одним із напрямів модернізації системи вищої освіти є впровадження у навчальний процес інноваційних технологій, важливе місце серед яких належить інтерактивним. Сутність інтерактивного навчання висвітлено у працях К.Баханова, О.Глотова, В.Гузєєва, В.Дубінського, М.Кларіна, Н.Побірченко, О.Пометун, Л.Пироженко, Г.П'ятакової, Н.Солодюк та ін. Проте проблеми впровадження інтерактивних методів у процесі підготовки майбутніх юристів є недостатньо розробленими й потребують подальшого вивчення.

Інтерактивне навчання становить концептуально новий тип організації праці. Як зазначають О.Пометун та Л.Пироженко, суть інтерактивного навчання у тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх здобувачів вищої освіти. Це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де учень і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють [1, с. 9]. Інтерактивне навчання – це навчання у діалозі, в ході якого здійснюється взаємодія викладача і студентів, це така форма організації

пізнавальної діяльності, у процесі якої створюються умови для всебічного розвитку особистості студента.

Інтерактивні технології навчання включають у себе чітко спланований очікуваний результат навчання, окремі інтерактивні методи і прийоми, що стимулюють процес пізнання, та розумові і навчальні умови й процедури, за допомогою яких можна досягти запланованих результатів [2, с. 12].

В інтерактивних технологіях змінюється схема комунікації в навчальному процесі: важливим стає міжособистісний взаємний мовленнєвий контакт між мовцями. Студент відчуває свою рівнозначність з викладачем як суб'єкт навчально-виховного процесу. Роль викладача розширюється: він не просто здійснює контроль, а перш за все виступає координатором і консультантом, виявляє труднощі, які виникають у студентів, прогалини у їх знаннях, реалізуючи індивідуальний та диференційований підходи до їх навчання.

Необхідною умовою розвитку творчого потенціалу майбутніх фахівців є стимулювання дивергентного мислення студентів, спрямованого на варіативність пошуків оптимального вирішення навчальних та виробничих завдань. Основою формування дивергентного мислення є самостійність у навчально-пізнавальній діяльності, критичність, уміння сприймати нові ідеї та визнавати власні помилки.

Для майбутнього юриста особливо важливого значення мають уміння: аналізувати чинне законодавство та правові колізії; працювати в умовах, коли інформації недостатньо або вона має суперечливий характер; інтерпретувати інформацію; оцінювати інформацію, отриману від різних джерел; формулювати та юридично грамотно викладати власну думку при вирішенні практичних ситуацій; визначати проблеми застосування норм права на практиці.

При підготовці майбутніх юристів доцільно використовувати наступні форми та методи інтерактивного навчання: технології кооперативного навчання: навчання в парах, ротаційні трійки, робота в малих групах;

технології колективно-групового навчання: мозковий штурм, мікрофон, незакінчені речення, «мозаїка»; технології ситуативного моделювання: кейс-метод (імітації, симуляції: спрощене судове слухання), розігрування ситуацій за ролями: «рольова гра», «ділова гра»; технології опрацювання дискусійних питань: метод-прес, дебати, дискусія, де брифінг.

Серед інтерактивних методів найбільш визнані у всьому світі тренінгові методи, які в силу науково-методичної розробленості, практичної спрямованості та доступності вважаються надзвичайно ефективними з точки зору розвитку особистості, набуття знань та особливо практичних навичок та вмінь.

Для максимальної ефективності застосування інтерактивних методів у процесі фахової підготовки майбутніх юристів варто враховувати встановлені галузеві державні стандарти та компетенції майбутніх фахівців. Обов'язковою при проведенні навчальних занять залишається умова дотримання принципу професійної спрямованості та здійснення різнорівневих міжпредметних зв'язків з іншими юридичними дисциплінами.

Використання інтерактивних методів навчання при підготовці юристів сприятиме: інтенсифікації та оптимізації навчального процесу; формуванню і розвитку вмінь та навичок майбутніх правників до співробітництва, кооперації, толерантності та професійної взаємодії.

Список використаних джерел

1. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібн. / О.І.Пометун, Л.В.Пироженко; за ред. О.І.Пометун. – К. : Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.

2. Використання інтерактивних технологій навчання в професійній підготовці майбутніх учителів : монографія / [Н.Г. Балицька, О.А. Біда, Г.П. Волошина та ін.] ; за заг. ред. Н.С. Побірченко. – К. : Наук. світ, 2003. – 138 с.